

PROJECTE GAT FER

Introducció

El gat salvatge és l'únic representant de la família dels felins a Catalunya, però la seva àrea de distribució és de les més desconegudes d'entre els mamífers de casa nostra. Les dades clàssiques el situaven únicament als Pirineus, però en els últims anys s'han observat individus a zones menys altes i més humanitzades de la Catalunya central i Oriental, que farien pensar que existeixen poblacions estables en aquests llocs. Una forma d'estudiar la distribució i costums del Gat Salvatge és mitjançant la tècnica del trampeig fotogràfic. Mitjançant càmeres que es disparen de forma automàtica quan detecten moviment, podrem saber a quins llocs hi ha Gat salvatge, amb quina freqüència s'observen i la seva abundància relativa a altres mamífers susceptibles a ser fotografiats. Des del 2013, el projecte Gat Fer ha prospectat 4 zones diferents de la comarca d'Osona i a 3 d'elles ha detectat la presència de Gat Salvatge mitjançant aquesta tècnica del foto-trampeig.

Objectius

1. Continuar el seguiment d'algunes zones ja conegudes per tal de tenir una visió a mitjà termini de com evolucionen les poblacions de Gat que hi viuen, així com prospectar noves zones per detectar més poblacions de Gat Salvatge a Osona.
2. Comparar la qualitat de l'hàbitat i possibles amenaces de les diferents poblacions i plantejar mesures per millorar l'estat de conservació de l'espècie.

Feina realitzada l'any 2016

Com a principal novetat de l'any 2016, es van instal·lar 7 càmeres al Lluçanès, un territori molt més agrícola (un mosaic de conreus i boscos), que no pas les zones prospectades anys anteriors com la Serra del Barretó i Montesquiú (molt més muntanyós i forestal). En aquesta nova ubicació, enmig de Perafita i Santa Eulàlia de Puig-Oriol, hi havia una càmera central i 6 càmeres al voltant, separades per 1 km i formant un hexàgon.

En un any de mostreig s'han realitzat 36 observacions de Gat Salvatge (Figura 1), que corresponen a 1.6 observacions per 100 dies/càmera. La disparitat entre càmeres és força elevada, de 5.5 deteccions per 100 dies/càmera a la més freqüentada i 0.3 a la que menys (excepte una càmera on no es va observar cap Gat). Pel que fa a l'activitat, el pic de més

detecció ha sigut durant els mesos d'agost-setembre, mentre que durant el març-abril no vam detectar cap Gat.

Comparat amb altres carnívors, el Gat Fer apareix un 6.9% de les ocasions, per darrere de la Guineu (53.5%), el Toixó (20.3%), la Geneta (13.3%) i per davant de la Fagina (5.4%), la Marta (0.4%) i la Mustela (0.2%).

Figura 1: Fotografia d'un exemplar de Gat Salvatge prop de Perafita. Les quatre ratlles del clatell, els anells ben separats de la cua i la punta més ample del final de la cua són les principals característiques que permeten diferenciar-lo d'un gat domèstic.

Activitats de divulgació realitzades l'any 2016

El dissabte dia 8 d'octubre es va realitzar una sortida dedicada als mamífers. Era la desena sortida naturalista del cicle de sortides de descoberta dels sistemes naturals a Osona, organitzada pel Grup de Naturalistes d'Osona i el Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis (CERM) - Museu del Ter. La sortida, a la qual van assistir 24 persones, es va dur a terme al Parc del castell de Montesquiú, aprofitant tant les seves instal·lacions com el seu entorn natural. Primer, a l'edifici del castell, es va fer una presentació sobre la diversitat i les característiques dels micromamífers, i sobre com estudiar-los a partir dels rastres que ens deixen

uns dels seus depredadors, els rapinyaires nocturns, quan regurgiten en forma d'egagròpila les parts no digeribles del menjar. A continuació, en una passejada per l'entorn del castell, es van revisar una desena de trampes per a micromamífers col·locades el dia anterior, sense èxit. Tot i així, els assistents van poder presenciar l'alliberament d'alguns micromamífers prèviament capturats. I encara hi va haver una última sorpresa, quan revisant les caixes-niu per a ocells al llarg del trajecte, en una s'hi van trobar un parell de lirons grisos (*Glis glis*), que es van deixar observar de prop.

Estat del projecte

Des del 2013, s'han prospectat 5 zones diferents de la comarca d'Osona (Figura 2). En 3 d'elles (Barretó, Montesquiu i Lluçanès) s'ha detectat el Gat Salvatge, mentre que en 2 d'elles no (Afrau i Viladrau). Com es pot apreciar, les zones on s'ha detectat la presència de Gat, són les zones del nord de la comarca, que possiblement tenen una continuïtat amb tot el territori prepirinenc i pirinenc on ja es coneix la presència de l'espècie.

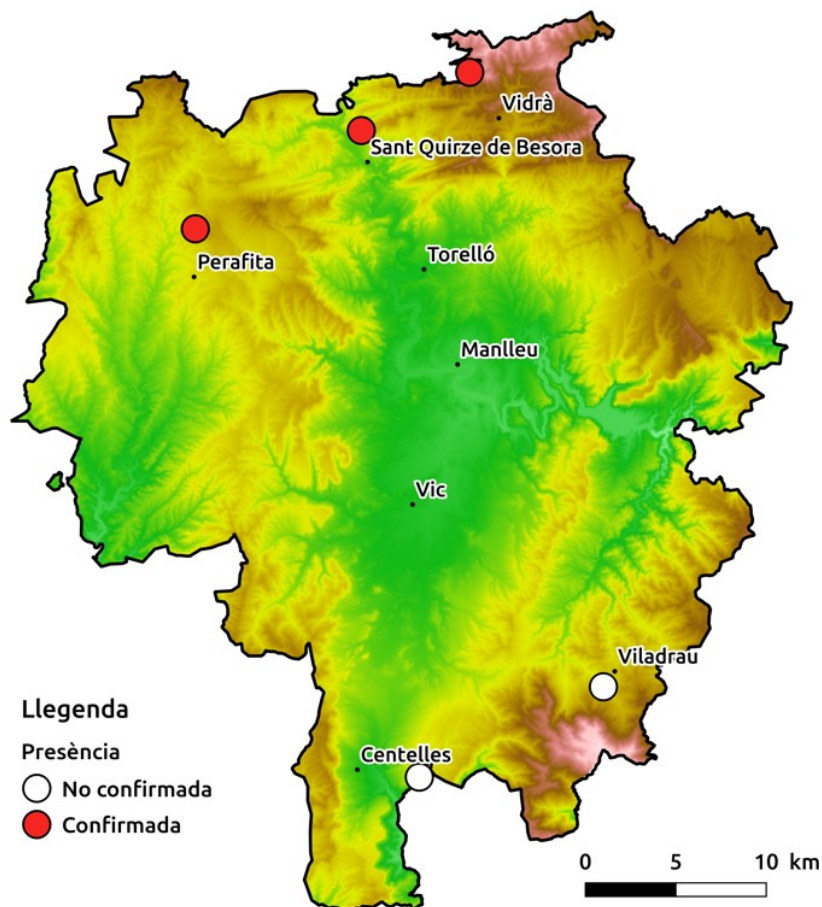

Figura 2: Mapa d'Osona amb els 5 punts on s'han col·locat càmeres de fototrampeig des del 2013.

Previsió per l'any 2017

Durant el 2017, es continuarà fent un seguiment de les poblacions de Gat on s'ha confirmat la presència de l'espècie i s'analitzaran les dades dels últims 3 anys de seguiment. Seria interessant poder comparar la densitat d'individus de les diferents poblacions, però per això és necessari poden identificar individualment els gats de les fotografies, cosa que no sempre és possible. Per aquest motiu, estudiarem mètodes alternatius per estimar les densitats de les poblacions i veure quins factors les poden afectar al llarg del temps.